

Guia Docent

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I PERMANENT

Curs 2015-2016

Professors: Joan A. Aparisi Romero
 Alicia Ros Garrido
 Fernando Marhuenda Fluixá

Departament de Didàctica i Organització Escolar
Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació
Alicia.Ros@uv.es

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I PERMANENT

Identificació de l'assignatura:

Titulació: Grau en Pedagogia
Matèria vinculada: Didàctica II
Codi de l'assignatura: 33706
Tipus: Optativa
Crèdits: 4,5

Continguts de referència:

L'Educació Secundària en l'escola obligatòria. Professorat, adolescència i educació escolaritzada. Estudiants diferents per a una cultura comú i diversa. Processos i contextos de l'educació postsecundària.

Presentació:

La progressiva extensió de l'escolaritat, pròpia de la segona meitat del segle passat, va portar a la reorganització de l'ensenyament secundari i fins i tot a la generalització i obligatorietat de part d'ella, si bé amb polítiques educatives i curriculars diverses.

Aquests canvis són conseqüència de múltiples factors econòmics, socials i culturals i no estan exempts de incoherències i problemes en la seua planificació, implantació i desenvolupament.

La tensió fonamental que es manifesta en aquestes polítiques és la relacionada amb el caràcter segregador o integrador que ha d'assumir, en especial, aquesta etapa del sistema educatiu, convertida en la pedra angular de les trajectòries posteriors dels subjectes escolaritzats en ella.

D'altra banda, la massificació de l'educació secundària accentua, en les societats contemporànies, la crisi del programa institucional amb el que va ser concebuda aquesta etapa. Això, a la seua vegada, repercuteix en la naturalesa i sentit del treball del professorat i en el significat i utilitat de les activitats escolars dels estudiants.

Allò que es pretén en aquesta matèria és treballar sobre aquests problemes, analitzant la seua complexa naturalesa i les alternatives estratègiques per a la seua resolució.

Amb aquest fi, utilitzarem textos de referència i exercicis sobre casos i situacions concretes dels centres escolars, així com informes i documents de diferents agències, institucions i organitzacions.

Continguts:

- Configuració socio-històrica de l'ensenyament secundari: Auge i decadència de les reformes comprensives. El cas singular del sistema educatiu espanyol. Determinacions internacionals de l'educació secundària.
- Estudiants i professorat de Secundària: Crisi de legitimitat de l'escola secundària. Diversitat, heterogeneïtat y desigualtat. Formació inicial i desenvolupament professional del professorat. Constitució i crisi en les identitats professionals.
- La configuració del currículum en secundària: Política curricular de les últimes reformes (LOGSE, LOCE, LOE, LOMCE). El desenvolupament curricular en els centres.
- Organització de les institucions d'ensenyament secundari: Reestructuració escolar i autonomia. Regulacions de l'organització dels centres de Secundària. Concepcions del paper del Psicopedagog.
- L'educació permanent: Concepcions i supostos bàsics de l'educació permanent. De la funció compensatòria a la formació per a l'adquisició de competències laborals. Projectes educatius per a la ciutadania.

Avaluació:

Es proposa la realització d'una prova sobre qüestions fonamentals de la matèria i, alternativament, la realització d'un programa d'exercicis.

Bibliografia inicial:

- APARICIO, P. [et al.]: Educació permanent, globalització i moviments socials. Xàtiva: Edicions del CREC, 2008
- APPS, J. y ABREU, S.: Problemas de la educación permanente. Barcelona: Ed. Paidós, 2007 (1ª ed., 9ª imp.)
- BROCKBANK, A. y MCGILL, I.: Aprendizaje reflexivo en la educación superior. Madrid: Morata, 2008 (1ª ed., 2ª imp.)
- CASAL, J. (1996). Modos emergentes de transición a la vida adulta en el umbral del siglo XXI: aproximación sucesiva, precariedad y desestructuración. Reis, 295-316.
- CASTELLÓ, R. i APARICIO, P.: Diagnosi i implementació de plans territorials d'educació permanent. Xàtiva: Edicions del CREC, 2007
- CUADERNOS DE PEDAGOGÍA, Tema del Mes "Nueva agenda para la educación secundaria". Nº 347, junio 2005; pags. 48 - 80
- DARLING-HAMMOND, L.: El derecho de aprender. Crear buenas escuelas para todos Barcelona: Ariel, 2001
- DUBET, F.: La escuela de las oportunidades. Barcelona: Ed. Gedisa, 2006
- FEITO, R. (Coord.): Sociología de la Educación Secundaria. Barcelona: Ed. Graó, 2010
- FERNANDEZ ENGUITA, M.: Integrar o segregar: la escuela secundaria en los países industrializados. Barcelona: Laia, 1986
- FERNANDEZ ENGUITA, M.: Sociología de las instituciones de educación secundaria. Barcelona: ICE – Horsori, 1997

FERNANDEZ SIERRA, J.: El trabajo docente y psicopedagógico en educación secundaria. Málaga: Aljibe, 1995

FERNANDEZ SIERRA, J.: Acción psicopedagógica en educación secundaria: reorientando la orientación. Málaga: Aljibe, 1999

GELPI, E.: Educación permanente. Xàtiva: Edicions del CREC, 2005

GIMENO SACRISTAN, J. (comp.): Educar por competencias, ¿qué hay de nuevo? Madrid: Morata, 2008 (Archivo de Internet, 2009)

HARGREAVES, A.; EARL, L.; y RYAN, J.: Una educación para el cambio: reinventar la educación de los adolescentes. Barcelona: Octaedro, 2008

HARGREAVES, A.: Enseñar en la sociedad del conocimiento. Barcelona: Octaedro, 2003

JACINTO, C. (1998). ¿Qué es calidad en la formación para el trabajo de jóvenes de sectores de pobreza? Un análisis desde las estrategias de intervención. En Jacinto C. y Gallart MA (coords.), Por una segunda oportunidad. La formación para el trabajo de jóvenes vulnerables, CINTERFOR-RET, Montevideo, 311-341.

OBIOLS, G. y DI SEGNI DE OBIOLS, S.: Adolescencia, posmodernidad y escuela secundaria. La crisis de la enseñanza media. Buenos Aires: Kapelusz, 1992

PUELLES, M. de (Dir.): Política, legislación e instituciones en la educación secundaria Barcelona: ICE – Horsori, 1996

REQUEJO, A.: Educación permanente y educación de adultos: intervención socio-educativa en la edad adulta. Barcelona: Editorial Ariel, 2003

VARELA, J.: Las reformas educativas a debate (1982-2006). Madrid: Morata, 2008

VIÑAO, A.: Sistemas educativos, culturas escolares y reformas. Madrid: Morata, 2006 (1ªe., 2ªimp.)